

Brecht Arnaert, econoom en filosoof, is sinds kort ook Doctor of Philosophy in Austrian Economics. In zijn doctoraat slaagt hij erin om spiritualiteit en economie met elkaar te verbinden, en zo een nieuw denkkader te openen: dat van een transcendente economie, een visie die ervan uitgaat dat investeren in je innerlijke wereld uiteindelijk overvloed in je uiterlijke wereld betekent. Maar daar doet hij zelfs meer mee. Op 25.10.2025 organiseert hij De Bewustzijnswervel (bewustzijnswervel.org), een grootschalig initiatief dat mensen wil meenemen van angst naar vertrouwen, van denken naar voelen. Bloom ging met deze intrigerende denker in gesprek.

Brecht Arnaert is geen onbekende in onze contreien: als hoofdredacteur van safe-capital.eu geeft hij tal van lezingen. Verder staat hij ook bekend om zijn onvermoeibare pogingen om mensen wakker te schudden. Wat begon met economische analyse en maatschappijkritiek, groeide gaandeweg uit tot iets veel ruimer, een allesomvattend verdiepend en verbindend traject.

Brecht slaagt in iets uitzonderlijks. Hij verbindt in zijn doctoraat op **wetenschappelijk onderbouwde wijze** het werk van de Zwitserse psycholoog Carl Gustav Jung met het werk van de Oostenrijkse econoom Carl Menger en maakt daarmee de weg vrij voor een geïntegreerde visie op economie en spiritualiteit. Zelf heeft hij het over **transcendente economie**. Wie werkt aan zichzelf, verhoogt zijn trilling, en die trilling beïnvloedt wat hij aantrekt. In relaties, werk, gezondheid, creativiteit, want ook dat is economie: investeren in wat waardevol is, om er achteraf de vruchten van te plukken.

Tijdens het gesprek met Brecht gaan mijn gedachten als vanzelf naar de Weense koffiehuisen ten tijde van het fin de siècle, waar grote denkers elkaar ontmoetten. Ze debatteerden, filosofeerden over het menselijk bestaan, over hoe een nieuwe tijd zich aandienende, en ze probeerden dat tijdsgewricht te vatten, te verwoorden en te vormen. Ze legden verbanden tussen wijsheden, wijsgeren en universele waarheden, voor de mens en zijn toekomst.

Brecht zou er zo kunnen bij horen. Zijn denken is diepgravend, gelaagd, maar tegelijk scherp en glashelder. 'Mijn naam komt van het Oud-Engelse bright, wat 'helder' betekent', antwoordt hij wanneer ik hem complimenteer met zijn gave om complexe ideeën begrijpelijk te maken. Hoe kan het ook anders.

**'TRANSCENDENTALE ECONOMIE
GAAT OVER HET VERHOGEN
VAN BEWUSTZIEN EN TRILLING.
JE INVESTEERT IN DAT WAT ERTOE DOET,
EN DAAR WORD JE RIJKER VAN.'**

INTERVIEW MET ECONOOM & FILOSOOF
BRECHT ARNAERT

DOOR REDACTEUR NATHALIE DE JONGH

BLOOM: Hoe verklaar je dat economie zo'n grote passie is geworden voor jou?

BRECHT ARNAERT: Ik ben gefascineerd door efficiëntie. Dat heeft vooral te maken met hoe ik al van jongs af aan ben opgegroeid in de lagere middenklasse. We hadden nooit echt te kort, maar er was ook geen grote weelde. Er hing altijd een zekere zuinigheid in huis: de kraan dicht, het licht uit, een trui aan in plaats van de houtkachel aan te steken. Je leert leven met het idee van schaarste, van vooruitdenken. Dat is zeker een trigger geweest.

Ik beseft al vrij snel dat het ware fundament van geld **vertrouwen** is. Het geloof dat wie geld ontvangt, het ook teruggeeft. En als dat vertrouwen wordt misbruikt, wordt het hele systeem uitgehold. Zo kwam ik terecht in het spanningsveld tussen economie en ethiek, en belandde ik uiteindelijk ook bij het spirituele – tot aan de grens met wat je negatieve spiritualiteit zou kunnen noemen: het occulte. Dat deel kon ik niet expliciet opnemen in mijn doctoraat, maar het hoort er wel natuurlijk bij. Het verhaal is veel ruimer dan louter cijfers.

"Ik zocht een denker die de economie van psychologie naar waarde weet te schatten en ik kwam uit bij Carl Gustav Jung."

BLOOM: Je hebt er al heel wat jaren van onderzoek, analyse en synthese opzitten. Wat zijn de belangrijkste elementen van je visie?

BRECHT ARNAERT: Ik ging in mijn analyse op zoek naar de diepere structuren van de werkelijkheid, en vond dat er zowel in de binnenwereld als in de buitenwereld vijf lagen bestaan. De basislaag is **economie**: het omgaan met schaarste – of zo wordt het ons toch aangeleerd -, noden en verdeling van middelen. Daarboven ligt de **sociologie**, die de structuren beschrijft die de economie organiseren. Politiek is wat ik de pathologie van de sociologie noem; de spanning, het conflict en de machtsverhoudingen die binnen die structuren ontstaan. De derde laag is **ethiek**: welke moraliteit wordt gehanteerd? Dit is een belangrijke laag: met name de laag waar je van projectie naar reflectie gaat, een proces dat, als je het lang genoeg volhoudt, je doet uitkomen bij de waarheid van Alan Watts: dat we in de kern allemaal goddelijk zijn. Uit die ethiek groeit een **cultuur** waarin de ethische waarden verankerd liggen. Dat is laag vier. Die laatste worden vaak idealistisch voorgesteld, maar bevatten in de praktijk heel wat tegenstrijdigheden. De hoogste laag is **spiritualiteit**, het gebied waar vragen over zin, oorsprong en waarheid zich aandienen. In de meest ontwikkelde culturen, zoals de Vedische, de Perzische en de Oud-Germaanse, is deze laag zeer belangrijk. Van economie tot spiritualiteit, het hele maatschappelijke veld kan je als een gelaagd systeem lezen. De ethiek, in het midden, is de spillaag. Wie die laag onderzoekt, stuit op de eigen verantwoordelijkheid. **Daar begint de innerlijke transformatie.**

BLOOM: Je verbindt economie met psychologie. Hoe kwam je daartoe?

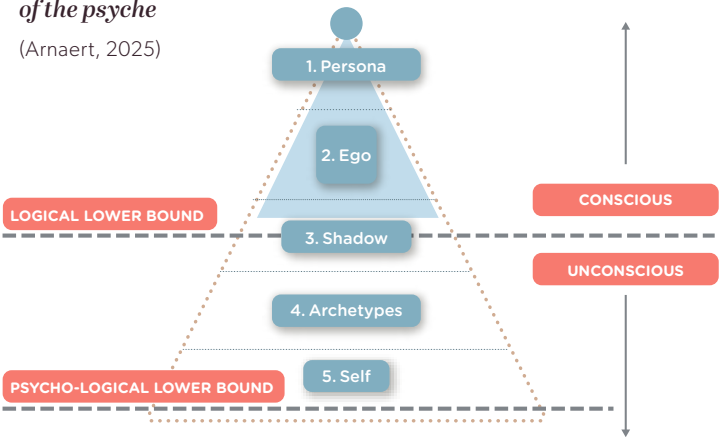
BRECHT ARNAERT: We reduceren vandaag heel wat dingen tot het financiële, maar economie zit ook in gedrag. Bijvoorbeeld liegen: dat levert op korte termijn een voordeel op, maar op lange termijn betaal je een psychische kost. Om een leugen vol te houden, moet je er vaak een tweede bij verzinnen. En zo groeit de onderhoudskost. Die innerlijke belasting is reëel. Ik zocht daarom een denker die de economie die zich afspeelt binnen onze psyche naar waarde weet te schatten en ik kwam uit bij **Carl Gustav Jung**. Hij beschreef het proces van **individuatie** als het terughalen van psychische projecties die teveel energie kosten om ze in stand te houden. Net zoals ik vijf buitenlagen heb onderscheiden in mijn maatschappelijk model, heeft het individu vijf binnenlagen: **persona**, **ego**, **schaduw**, **archetypen** en **het Zelf**. Jung plaatste die in concentrische cirkels, ik herstructureerde ze in een neo-jungiaans prisma.

De **schaduw** is alles waarvan het ego zegt: zo ben ik niet. Als iets je triggert in een ander, zie je vaak een stuk van jezelf dat je hebt verdronen: je pijnlichaam. Dat is het harde gesteente waaronder talenten liggen. Daarom noem ik het geen schaduwwerk, maar binnenwerk. Dat binnenwerk draait om het herkennen en integreren van je pijnlichaam. En ook dat is economisch: je kunt kiezen. Ga je de makkelijke weg van projectie, dan kom je uiteindelijk weer in de pijn terecht. Of neem je de weg van reflectie, waarbij je naar binnen keert, je contradicties onderzoekt, en vervolgens elimineert, zelfs al moet je je daarvoor klein maken? Dat kost psychische energie, want denken is een investering. Maar die investering brengt je uiteindelijk veel meer op dan de kleine winst van de projectie.

Als je je schaduwen binnentrekt en transformeert, ontstaat er een interessant fenomeen. De schaduw is laag drie van de binnenwereld en correspondeert met laag drie van de buitenwereld: de ethiek. Je ethisch gedrag bepaalt met welke groep je je kunt verbinden. Als je leeft vanuit schaduw, vanuit angst – bijvoorbeeld door regelmatig te liegen – dan trek je mensen aan die niet in lijn staan met zichzelf. Die kunnen je niet inspireren. Als je leeft vanuit vertrouwen en liefde, ga je door het derde niveau heen en kom je in een cultuur terecht, een groep van mensen die aansluiten bij de manier waarop je jezelf in de wereld zet.

*A neo-Jungian model
of the psyche*

(Arnaert, 2025)

BLOOM: En dan verandert je trilling?

BRECHT ARNAERT: Inderdaad! Dat is ook de kern van wat ik doe met Safecapital, en in oktober ook met de Bewustzijnswervel: mensen begeleiden van een bewustzijn dat vertrekt vanuit tekort, naar een bewustzijn dat geworteld is in overvloed en liefde. Dan komen we bij de laatste twee lagen van de innerlijke wereld: de archetypen en het Zelf. Onder de schaduwlaag ligt bij elk individu een archetypische kracht verborgen, een unieke bijdrage die anders niemand op die manier kan leveren. Het is krachtig om je daarmee te verbinden. En het is de bron van alle welvaart.

Maar er is een gevaar. En dat is dat je blijft hangen in je archetype, waardoor je stereotiep wordt. Het is dus belangrijk om zélf voorbij je archetype te gaan naar de diepste laag, die eigenlijk geen laag meer is: het Zelf. Het **Zelf** is de meest mysterieuze laag van allemaal. Het Zelf is oneindig, of potentieel oneindig, want strikt genomen kunnen we dat niet eens zeggen. Om met zekerheid te kunnen zeggen dat iets oneindig is, zou je je buiten die oneindigheid moeten kunnen plaatsen. En dat is onmogelijk.

Dus waar sta je dan? Met alle contemplaties over oneindigheid en eeuwigheid kom je uiteindelijk bij een paradoxaal mysterie uit. Onbegrijpelijk voor onze logische geest. Toch is zelfs dat niet helemaal waar, want we begrijpen wél dat het een mysterie is – een mysterie waardoor ik bijvoorbeeld ingangen vond naar andere dimensies. Die paradoxale verkenning van het mysterie werk ik verder uit. Something to be continued. En weet je, het hoeft niet origineel te zijn. De doorbraak kwam via mij, maar ze komt niet van mij. Als je je schaduwen integreert, komen zo'n downloads vanzelf.

BLOOM: In je werk ben je gedreven door meer dan louter intellectuele overtuiging en inzichten. Is het een roeping?

BRECHT ARNAERT: Het is zeker een roeping. Ik heb altijd een vrouw en kinderen gewild, en dat verlangen is er nog steeds, maar als die innerlijke roep zich aandient om dit werk te doen, dan valt daar niet over te onderhandelen. Als ik het niet volg, word ik ongelukkig. Ik weet niet precies waarom ik het moet doen, maar ik voel het diep vanbinnen, en dus doe ik het. Dan ben je getrouwd met Spirit, en de zegeningen zijn talrijk. Als ik Haar niet volg, dan word ik ongelukkig.

Ik voel nu dat ik steeds meer kan loslaten. Het interesseert me niet langer om de rol van systeem-antisysteemfiguur te spelen. Ik ben geëvolueerd naar een volgende fase. **Transcendentale economie gaat voor mij over het verhogen van bewustzijn en trilling.** Dat begint in de binnenwereld. En ja, ook dat is economie. Je investeert in dat wat ertoe doet, en daar word je rijker van, innerlijk, maar uiteindelijk ook in de wereld om je heen.

Op 25 oktober 2025 organiseer ik de **De Bewustzijnswervel**. Wie voelt dat de tijd rijp is om op een diepere laag te leven, te werken, te groeien, is meer dan welkom. In 2026 volgt meer: een verdiepend event in maart, en retreats, die de praktische kant van spiritualiteit zullen belichten. If existence is the language of Being, then entrepreneurship is translation.

DE BEWUSTZIJNSWERVEL

een sacraal experiment

— 25 oktober 2025 —

De Bewustzijnswervel is een grootschalig initiatief van Brecht Arnaert dat op **25 oktober 2025** plaatsvindt op **17 verschillende locaties in de Lage Landen** (Vlaanderen en Nederland). Op deze dag staat bewustwording centraal. Er wordt een reis gemaakt van de linker- naar de rechterhersehelft, van het analyserende en controlerende naar het intuïtieve en verbindende. Van angst naar vertrouwen.

De dag is opgebouwd in drie delen. In de voormiddag is er een panelgesprek met sprekers uit de wereld van spiritualiteit, wetenschap en maatschappij. Rond de middag volgt een gezamenlijke maaltijd als culinaire meditatie: bewust eten, bewust proeven. In de namiddag ligt de focus op beweging en beleving, via ademwerk, dans en een centrale praktijk: het wervelen.

Elk mens heeft een energetisch veld rond zich, een soort draaiende vortex. Door het lichaam bewust te bewegen, brengen we ook dat veld in beweging. Geen theorie, maar directe ervaring. Zo keer je een hele dag lang terug naar een innerlijke zuiverheid die alle angst, ruis en controle doet verdwijnen.

DE NEDERLANDEN

1. WEST-VLAANDEREN
2. OOST-VLAANDEREN
3. ZEELAND
4. ZUID-HOLLAND
5. NOORD-HOLLAND
6. UTRECHT
7. FLEVOLAND
8. FRIESLAND
9. GRONINGEN
10. DRENTHE
11. OVERIJSSEL
12. GELDERLAND
13. NOORD-LIMBURG
14. NOORD-BRABANT
15. MIDDEN-BRABANT
16. ZUID-BRABANT
17. ZUID-LIMBURG

Deelnemen kan thuis, op een van de 16 provinciale locaties of op de centrale plek in Merendree (bij Gent).

Reserveer je tickets via:
www.bewustzijnswervel.org

Na registratie ontvang je updates, praktische info en een uitnodiging om je energetisch mee af te stemmen.